

## Til

Samferdselsdepartementet  
v/statsråd Knut Arild Hareide

Vår ref: YC/KRS

Deres ref:

Dato: 3.12.2020

## Forhandlinger om luftfartsavtaler mellom EU og tredjepartsland

EU-kommisjonen har nylig pålagt sine organer å utarbeide en ny luftfartstavtale mellom EU og tredjepartsland. Vi oppfatter at den fremforhandlede avtalen vil tjene som grunnlag for fremtidige forhandlinger om luftfartsavtaler mellom EU og andre tredjepartsland, hvor målet er en gjensidig åpning av luftartsmarkedet for utenlandske aktører.

Europeisk luftfart står i sin verste krise noensinne, og utsiktene for gjenoppretting av denne essensielle industrien vil ta lang tid. Vi ser at mange stater bruker enorme summer på statlig økonomisk bistand for å sikre at flyselskaper i deres land overlever krisen.

Under de rådende omstendigheter, med lav etterspørsel etter flyreiser, synes det både selvmotsigende og som en betydelig pengeløsning å åpne det europeiske markedet ytterligere for flyselskaper fra tredjepartsland nå. Det gjelder spesielt når flyselskapene i tillegg er tungt statlig subsidiert.

Inntil luftfarten er kommet på fote igjen etter Covid-19-krisen, mener Norsk Flygerforbund at europeiske stater og EU-kommisjonen på det nåværende tidspunkt må avstå fra å delta i enhver forhandling som ytterligere vil kunne føre til at europeisk luftfart ikke klarer seg gjennom krisen.

I denne situasjonen bør europeiske ledere, og EU-kommisjonen, heller vise mot og politisk vilje til å prioritere europeiske luftfartsinteresser. Dette kan bare oppnås ved å inkludere sterke og beskyttende EU-artikler om rettferdig konkurranse og sosiale og miljømessige standarder. Trafikkrettigheter bør også begrenses, og EU-kommisjonen og medlemsstatene må sørge for at slike avtaler kommer europeiske flyselskaper til nytte, *minst* like mye som de gjør for tredjepartsland. Valget av forhandlingspartnere bør også vurderes nøye, og tilpasses EU-kommisjonens forhandlingsstrategi. Dette er essensielt for å sikre gode, likeverdige og gjendidige vilkår. En effektiv håndheving av disse avtalene er avgjørende for å oppnå det ovennevnte resultat.

EU har frem til nå ikke vist seg å være effektivt nok til å kunne overholde de eksisterende avtaler og regler på en tilstrekkelig måte.

Vi anerkjenner at omfattende tredjepartsavtaler ofte er langt mer beskyttende enn mange ukoordinerte bilaterale avtaler. Men i lys av krisen Covid-19-pandemien har skapt for europeisk luftfart mener vi det vil være klokt å utsette en ytterligere markedsåpning, både på nasjonalt nivå og på EU-nivå, til europeisk luftfartsindustri er gjennom krisen. Skal EU-kommisjonen oppfylle sine ambisjoner og forpliktelser, må den nå prioritere europeiske interesser og få på plass sterke kontrollmekanismer.

Norsk Flygerforbund ber om at regjeringen vurderer Norsk Flygerforbunds innspill, og gjennom EØS-samarbeidet og i sin dialog med EU-institusjoner sørger for å være en aktiv bidragsyter til å finne løsninger som er nødvendig for å gjenopprette en sterk og konkurransedyktig europeisk luftfartssektor.

Dersom det er ønskelig bidrar Norsk Flygerforbund gjerne med vår kompetanse for å diskutere ulike gode løsningsforslag på dette området.

Med vennlig hilsen,

Yngve Carlsen (Sign)  
forbundsleder

Katinka Riksfjord Sporseem (Sign)  
generalsekretær